

Vaasan ammattikorkeakoulun lukuvuoden 2006-2007 avajaiset torstai 7.9.2006
Sanomalehti Pohjalaisen päätoimittaja Markku Mantila

Arvoisa rehtori ja Vaasan ammattikorkeakoulun opettajat,
Arvoisat opiskelijat
Hyvä naiset ja herrat

Mina damer och herrar,
Ärade studerande
Ladies and Gentlemen
Dear Students,

Vuosi 2006 on vuosi, jolloin on helppo keksiä useita murroskohtia, joiden päällä seisomme.

Öljyn hinta on historiallisen korkealla, tänä vuonna erityisesti voi tuntea, miten vuosikymmenen Suomea otteessaan pitänyt korkea työttömyys on hellittänyt ja kääntymässä vastaansanomattomasti työvoimapoluksi.

Väestön ikääntymisen huomaa senkin: seuraavat eduskuntavaalit ovat viimeiset, joissa äänioikeutettujen enemmistö on alle 50-vuotiaita; kuntien rajojen muuttamiseksi on huikeita paineita kuntatalouden yhä kurjistuessa.

Jokaisella sukupolvella on murroksensa, vaaran vuotensa. Ne syntyvät yhtäkkisistä, ulkoa tulevista muutoksista. Jokainen sukupolvi on aina vaaransa voittanut, elämänsä järjestänyt. Ja niin tekee tämä nykyinenkin. Murroksista kasvaa aina jotakin uutta.

Utbildning har alltid varit en lösning, en bro över svåra perioder i Finlands historia. Ser man tillbaka på vårt land för tio år sedan och jämför då och nu, kan man se att investeringar i utbildning och Forskning och Utveckling har tagit Finland ut ur ekonomiska svårigheter. Men pengar är inte allt. Utan kunskap är det egalt hur stora sedlar man har. -Kunniga människor behövs.

Ärade studerande, jag ber att få gratulera er alla. Vasa yrkeshögskola erbjuder utbildning inom just de sektorer som mest behöver kunnig personal i den närmaste framtiden.

Tästä eteenpäin Suomessa kamppaillaan ihmisistä. Yritykset etsivät epätoivoisesti jopa valtakunnan rajojen ulkopuolelta osaajia, sosiaali- ja terveystoimessa työntekijävaje on sitä ilmeisempi, mitä lähemmäksi suurten ikäluokkien eläköityminen tulee. Hoivaajat muuttuvat hoivattaviksi.

Globalisaatio houkuttelee mukaansa. Jos osaamista ei löydy täältä, sitä löytyy Intiasta tai Kiinasta. Ja vastaavasti suomalaisen hoitotyön osaajan kysyntä rajojen ulkopuolella kasvaa. Jos heittäytyisi pessimistiksi – mikä on lehtimiehelle kovin helppoa – meitä uhkaavat yhtä aikaa osaajien vienti ja työn vienti. Aika lailla ainutlaatuinen tilanne Suomen historiassa.

Suomessa koulutettu, pätevä ja kielitaitoinen insinööri on kullannarvoinen – enkä nyt tarkoita häntä pelkästään työvoimakustannuksena. Olen maailmalla nähnyt tekniikan ja insinöörin oppiarvoa kantavia, joiden diagnoosi epäkunnossa olevasta puhelimesta on puhelinlinjojen kulumisen sisältäpäin.

Niin hyvä on suomalainen tekniikan koulutus, että jopa pinttynyt yhteiskuntatieteilijä, kuten itse, piti selitystä kehnona. Oleellista on, ettei sellaisia selityksiä kuule Suomessa koulutetulta insinööriltä. Suomalainen hoito-osaaminen on maailmankuulua. Henkilöstöä kosiskellaan meiltä merien taakse.

Todistus tästä laitoksesta on kovaa valuuttaa.

Matkailun ja liiketalouden osaajista puhumattakaan.

Opiskelijat, olette haluttuja ihmisiä, olette etuoikeutettuja. Olette saaneet opiskelupaikan arvostetussa oppilaitoksessa, joka kykenee tarjoamaan teille hyvät työkalut ottaa mittaa maailmasta. Olette saaneet kenties elämäne tilaisuuden. Tarttukaa siihen epäroimättä.

Jos muuttuu Vaasa, Suomi ja maailma, on korkeakoululaitoksenkin muututtava. Sisäänotto korkeakouluihin ei enää kasva, paineet yksiköiden yhdistämiseksi toisiinsa, jopa karsimiseksi, sen sijaan kasvavat. Vaasan ammattikorkeakoulu ei jää tuo keskustelun ulkopuolelle. Yhteistyön tiivistäminen Vaasan yliopiston kanssa on aivan oikein.

Syntyy kriittistä massaa, uutta osaamista, joka tulee olemaan hyvä ase korkeakouluyksiköiden määräästä käytävässä keskustelussa. On syytä myös vaalia ja kehittää yhteistyötä yritysten kanssa. Parhaimmillaan molemmat, sekä korkeakoulu ja yritys, hyötyvät mittaamattoman paljon.

Hikeä, ei välttämättä verta eikä kyyneliä, se kuitenkin vaatii. Korkeakouluyksikön ja yrityksen liitto on kuin hyvä avioliitto, täynnään arkista puurtamista, mutta onneksi juhlapäiviä tulee eteen säännömukaisesti.

Toivon, ettei nykyinen hallitus eivätkä varsinkaan tulevat hallitukset sorru käyttämään korkeakoululaitosta nurkkakuntaisen aluepolitiikan välineenä. Siltarummuista ei ole tarpeen enää taistella, toivottavasti ei high techia pursuavista oppilaitoksistakaan.

Jos supistuksia joskus joudutaan pakon edessä tekemään, toivottavaa on, että ne perustuisivat mahdollisimman pitkälle menevään tarveharkintaan. Silloin Vaasassa ei olisi hädän päivää. Vaasan ja sen ympäristön elinkeinoelämä on niin vireää, että se tarvitsee tätä oppilaitosta – ja kipeästi tarvitseekin.

Valitettavasti poliittinen järjestelmä on tulvillaan kompromisseja, jotka eivät aina ole ratkaisuina oikeudenmukaisia – itse asiassa niiden järkevyydestäkin voidaan keskustella. Vaasan ammattikorkeakoulun on oltava valppaana, pidettävä puolensa. Lyötävä vaikka nyrkkiä pöytään, vaikka se ei korkean koulutuksen saaneelle, sivistyneelle ihmiselle helppoa aina olisikaan.

Jos on kilpailu kovaa osaajista ja tekijöistä, on se sitä tulevaisuudessa myös oikeista poliittisista päätöksistä. Mutta ennen kaikkea on pidettävä hyvä huoli Vaasan ammattikorkeakoulun tasosta. Mitä useammin tuotantolinjoilla, tehtaissa, sairaaloissa, hotelleissa ja yrityksissä ylipäättään kajahtaa toteamus, että kyllä nuo Vaasassa koulutetut sitten osaavat, sitä parempi tulevaisuus on Vaasan ammattikorkeakoululle.

Since there are a number of students here today from overseas, let me conclude by saying a couple of words in English. To many of you it must have been a big decision to pack up things and come to Finland, to Vaasa. I salute your decision. I am convinced the years you stay in this region will mark a turning point both in your professional and private lives. At least after a couple of years you do not see anything awkward in six week summer holidays and income taxes of 50 per cent.

I also understand that you search for means to build up your life, your career, and in order to do that first class education is essential. Let me tell you that you have come to the right place. Freshmen might, during their first days in the campus, ask themselves what on earth am I doing here?

We Finns have, I'm afraid it must be admitted, some weird habits, not to speak about the language and the climate that both may differ a lot from that of your home country. Do not worry. A cultural shock is easy to overcome. You'll see.

Those of you who soon graduate – if you do not choose staying here – and go back home, I hope you carry a piece of Finland, a piece of Vaasa in particular, with you.

Arvoisa rehtori, hyvät opettajat ja opiskelijat, naiset ja herrat.

Taistelin pitkään sitä kiusausta vastaan, että tähän loppuun pidän kymmenen minuutin powerpoint-session sanomalehden, varsinkin tilatun sanomalehden autuudesta. Täysin objektiivisesta näkökulmasta vailla minkäänlaisia henkilökohtaisia tai ammatillisia ambitiesi - luonnollisesti.

En kuitenkaan tee niin vaan toivotan teille, arvoisa rehtori, ja henkilökunnallenne sekä aivan erityisesti opiskelijoille mitä onnistuneinta alkanutta lukuvuotta.

Kiitos, tack, thank you!